



Media ja lehdistö

Euroopan unionin tuomioistuin
LEHDISTÖTIEDOTE nro 151/21
Luxemburgissa 2.9.2021

Tuomio asiassa C-928/19
EPSU v. komissio

EPSUn valitus: komissiolla ei ole velvollisuutta hyväksyä työmarkkinaosapuolten pyyntöä niiden tekemän sopimuksen täytäntöönpanosta unionin tasolla

Unionin tuomioistuin pysyttää unionin yleisen tuomioistuimen tuomion ja muistuttaa komission harkintavallasta päättää, onko ehdotuksen, jonka tarkoituksena on tällainen täytäntöönpano SEUT 155 artiklan 2 kohdan nojalla, tekeminen neuvostolle tarkoituksenmukaista

Komissio aloitti huhtikuussa 2015 kuulemisen, joka koski työntekijöille tiedottamista ja heidän kuulemistaan koskevien useiden direktiivien¹ soveltamisalan mahdollista laajentamista jäsenvaltioiden keskushallintojen virkamiehiin ja toimihenkilöihin. Joitakin kuukausia myöhemmin tämän kuulemisen yhteydessä kaksi työmarkkinaosapuolta, Trade Unions' National and European Administration Delegation (TUNED) ja European Public Administration Employers (EUPAE), tekivät sopimuksen yleisestä kehyksestä, jossa säädetään näille keskushallintojen virkamiehille ja toimihenkilöille tiedottamisesta ja heidän kuulemisestaan. Sopimuksen osapuolet pyysivät tämän jälkeen komissiota tekemään Euroopan unionin neuvostolle ehdotuksen päätökseksi tämän sopimuksen täytäntöönpanosta unionin tasolla SEUT 155 artiklan 2 kohdan² nojalla. Komissio hylkäsi niiden pyynnön 5.3.2018 tekemällään päätöksellä (jäljempänä riidanalainen päätös).

Toukokuussa 2018 European Public Service Unions (EPSU), julkishallinnon työntekijöitä edustavien työmarkkinajärjestöjen keskusjärjestö, joka myötävaikutti TUNEDin perustamiseen, riitautti tämän päätöksen unionin yleisessä tuomioistuimessa ja vaati sen kumoamista. Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi tämän kanteen³ ja totesi, ettei SEUT 155 artiklan 2 kohta velvoita unionin toimielimiä hyväksymään sopimuksen allekirjoittajaosapuolten esittämää yhteistä pyyntöä sopimuksen täytäntöönpanosta unionin tasolla. Todettuaan, että riidanalaiseen päätökseen nähden on harjoitettava suppeaa valvontaa, unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että tämä päätös täyttää SEUT 296 artiklassa määrätyn perusteluvelvollisuuden ja että mainitun päätöksen riitautetut perusteet ovat perusteltuja.

Unionin tuomioistuin (suuri jaosto), joka käsittelee EPSUn tekemää valitusta, pysyttää unionin yleisen tuomioistuimen tuomion ja muistuttaa komissiolle annetusta harkintavallasta tällä alalla ja tällaisiin päätöksiin liittyvästä rajoitetusta tuomioistuinvalvonnasta.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

¹ Joukkovähentämistä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 20.7.1998 annettu neuvoston direktiivi 98/59/EY (EYVL 1998, L 225, s. 16); työntekijöiden oikeuksien turvaamista yrityksen tai liikkeen taikka yritys- tai liiketoiminnan osan luovutuksen yhteydessä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 12.3.2001 annettu neuvoston direktiivi 2001/23/EY (EYVL 2001, L 82, s. 16) ja työntekijöille tiedottamista ja heidän kuulemistaan koskevista yleisistä puitteista Euroopan yhteisössä 11.3.2002 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/14/EY – Luonnos työntekijöiden edustusta koskevaksi Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission yhteiseksi julistukseksi (EYVL 2002, L 80, s. 29).

² Tästä määräyksestä ilmenee olennaisilta osin, että unionin tasolla tehty sopimukset pannaan täytäntöön joko työmarkkinaosapuolten ja jäsenvaltioiden omien menettelyjen ja käytäntöjen mukaisesti tai 153 artiklassa tarkoitettujen kysymysten osalta (siis sosiaalipolitiikkaan kuuluvilla aloilla) allekirjoittajaosapuolten yhteisestä pyynnöstä, neuvoston komission ehdotuksesta tekemällä päätöksellä.

³ Tuomio 24.10.2019, EPSU ja Goudriaan v. komissio, [T-310/18](#).

Aluksi unionin tuomioistuin toteaa SEUT 155 artiklan 2 kohdan sanamuodon mukaisesta tulkinnasta, ettei tämä määräys sisällä viitteitä mahdollisesta komission velvollisuudesta tehdä neuvostolle päätösehdotus. Useiden kieliversioiden velvoittavien muotoilujen tarkoituksena on näin ollen pelkäämistä ilmaista tässä määräyksessä määrättyjen kahden vaihtoehtoisen menettelyn yksinomainen luonne, ja toinen niistä on erityinen menettely, joka johtaa unionin toimen antamiseen.

Tämän jälkeen unionin tuomioistuin analysoi tätä määräystä sen asiayhteyteen perustuvan ja teleologisen tulkinnan osalta komissiolle perussopimuksissa annetun toimivallan kannalta ja erityisesti SEU 17 artiklan, jonka 1 kohdassa annetaan tälle toimielimelle unionin yleisen edun ajamista koskeva tehtävä ja jonka 2 artiklassa annetaan sille yleinen lainsäädännöllinen aloitevalta, kannalta. Unionin tuomioistuin toteaa tästä, että SEUT 155 artiklan 2 kohdassa annetaan komissiolle erityinen toimivalta, joka kuuluu sille SEU 17 artiklan 1 kohdassa annettuun tehtävään arvioida sitä, onko neuvostolle tarkoituksenmukaista tehdä työmarkkinaosapuolten tekemän sopimuksen perusteella ehdotus tämän sopimuksen täytäntöönpanosta unionin tasolla. Toisenlainen tulkinta johtaisi nimittäin siihen, että ainoastaan sopimuksen allekirjoittaneiden työmarkkinaosapuolten edut olisivat ensisijaisia komissiolle annettuun unionin yleisen edun ajamista koskevaan tehtävään nähden. SEUT 152 artiklan ensimmäisessä kohdassa vahvistettu työmarkkinaosapuolten itsenäisyys, joka on otettava huomioon sosiaalisessa vuoropuhelussa SEUT 151 artiklan ensimmäisen kohdan mukaisena unionin tavoitteena, ei horjuta tätä päätelmää. Tämä itsenäisyys, joka on ominainen työmarkkinaosapuolten mahdollisen sopimuksen neuvotteluvaiheelle, ei merkitse sitä, että komission olisi automaattisesti tehtävä neuvostolle päätösehdotus tällaisen sopimuksen täytäntöönpanosta unionin tasolla näiden osapuolten yhteisestä pyynnöstä, sillä tällöin työmarkkinaosapuolille annettaisiin oma aloitevalta, jota niillä ei ole.

Unionin tuomioistuin toteaa lisäksi, että EPSUn esittämä kysymys SEUT 155 artiklan 2 kohdan nojalla annettujen säädösten lainsäädännöllisestä luonteesta on erillinen kysymyksestä, joka koskee komission toimivaltaa päättää, onko tarkoituksenmukaista tehdä neuvostolle ehdotus tämän määräyksen nojalla, ja että komission toimivallan laajuus on sama riippumatta siitä, onko toimi luonteeltaan lainsäädännöllinen vai ei.

Lisäksi unionin tuomioistuin muistuttaa riidanalaisen päätöksen tuomioistuinvalvonnan laajuutta koskevasta ongelmatiikasta, että komissiolla on harkintavalta päättää, onko tarkoituksenmukaista tehdä neuvostolle ehdotus SEUT 155 artiklan 2 kohdan nojalla. Koska komission on tehtävä monimutkaisia arviointeja, tällaisia päätöksiä koskeva tuomioistuinvalvonta on rajallista. Tällainen rajoitus on erityisen välttämätön silloin, kun unionin toimielimet joutuvat – kuten käsiteltävässä asiassa – ottamaan huomioon mahdollisesti toisistaan poikkeavia etuja ja tekemään päätöksiä, jotka edellyttävät poliittisia valintoja ottaen huomioon poliittiset, taloudelliset ja sosiaaliset näkökohdat.

Lopuksi valittaja väittää, että luottamuksensuojan periaatetta on loukattu, koska komissio oli poikennut aikaisemmista sosiaalipolitiikan alalla antamistaan tiedonannoista. Tästä unionin tuomioistuin toteaa, että kun toimielin antaa tällaisia käytännesääntöjä ja ne julkaisemalla ilmoittaa, että niitä sovelletaan vastedes niissä tarkoitettuihin tilanteisiin, se rajoittaa oman harkintavaltansa käyttämistä. Ei kuitenkaan voida ilman komission nimenomaista ja yksiselitteistä sitoumusta katsoa, että komissio rajoittaisi käsiteltävässä asiassa itse primaarioikeuden määräyksessä määrätyn toimivallan käyttöä sitoutuen tutkimaan vain tietyt erityiset toteamukset ennen ehdotuksensa esittämistä, muuttamalla tällä tavoin tämän harkinnanvaraisen toimivallan sidotuksi toimivallaksi, kun tietyt edellytykset täyttyvät.

Näin ollen unionin tuomioistuin vahvistaa, ettei unionin yleinen tuomioistuin ole tehnyt oikeudellista virhettä, ja hylkää EPSUn valituksen kokonaisuudessaan.

HUOMAUTUS: Kumoamiskanteella pyritään tiettyjen sellaisten unionin toimielinten toimien kumoamiseen, jotka ovat unionin oikeuden vastaisia. Jäsenvaltiot, unionin toimielimet ja yksityiset tahot voivat tietyillä edellytyksillä nostaa kumoamiskanteen unionin tuomioistuimessa tai unionin yleisessä tuomioistuimessa. Jos

kanne on perusteltu, toimi kumotaan. Kyseessä olevan toimielimen on täytettävä asianomaisen toimen kumoamisesta mahdollisesti syntynyt oikeudellinen tyhjiö.

MUISTUTUS: Euroopan unionin tuomioistuin käsittelee valituksia, joissa haetaan muutosta unionin yleisen tuomioistuimen antamiin tuomioihin ja määräyksiin oikeuskysymyksissä. Lähtökohtaisesti valituksella ei ole lykkäävää vaikutusta. Jos valitus tutkitaan ja hyväksytään, unionin tuomioistuin kumoaa unionin yleisen tuomioistuimen päätöksen. Jos asiassa on mahdollista antaa ratkaisu, unionin tuomioistuin voi tehdä sen. Muussa tapauksessa unionin tuomioistuimen on siirrettävä asia unionin yleiseen tuomioistuimeen, jota sen valituksesta antama ratkaisu sitoo.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido Euroopan unionin tuomioistuinta.

Tuomion [koko teksti](#) julkaistaan CURIA-sivustolla tuomion julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127